

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Stk/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5021200108
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anita Filová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:5021200108.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anity Filovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudkyne Mgr. Kristíny Babiakovej a zo sudcu JUDr. Rastislava Dlugoša, PhD., vo veci žalobcu (sťažovateľ): SHP a.s., so sídlom Červenej armády 1191, 039 01 Turčianske Teplice, IČO: 31 585 370, právne zastúpeného Mgr. Erikou Sojkovou, advokátkou, so sídlom Rybníčná 40, 831 06 Bratislava, proti žalovanému: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, so sídlom Botanická 17, 842 13 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. k.: 4610/2020-2 z 1. februára 2021, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/45/2021-262 z 30. novembra 2022, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Regionálna veterinárna a potravinová správa Martin (ďalej len „prvostupňový správny orgán“ alebo „RVPS“) rozhodnutím č. k. 480/2020-420-1701/2020/MM zo dňa 28.10.2020 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) uložila žalobcovi podľa ustanovenia § 28 ods. 4 písm. a) zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o potravinách“), pokutu vo výške 33 000 eur za nasledovné správne delikty, ktorých sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

1. Porušil povinnosť podľa § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách, podľa ktorého: „Na trh je zakázané umiestňovať potraviny iné ako bezpečné“ a v nadväznosti s čl. 14 ods. 1 a ods. 2 Nariadenia (ES) č. 178/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (ďalej len „Nariadenie č. 178/2002“), podľa ktorého: ods. 1 „Potraviny sa nesmú umiestňovať na trhu, ak nie sú bezpečné.“ ods. 2 „Za nebezpečné sa budú považovať potraviny, ak sú: a) zdraviu škodlivé; b) nevhodné na ľudskú spotrebu“ tým, že opakovane počas kontrol dňa 14.05.2020, 30.06.2020, 05.08.2020 a 13.08.2020 bolo zistené opakované porušovanie § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách a čl. 14 ods. 1 a ods. 2 Nariadenia č. 178/2002, tým že:

1.1. dňa 14.05.2020 v čase kontroly umiestňoval na trh čerstvé vajcia triedy B, dodané dňa 13.05.2020 od dodávateľa Babičkin dvor, a. s., J. Kráľa 2661, 99001 Veľký Krtíš, s kódom výrobcu: 3SK VK 6-4, DMT 23.05.2020, ktoré boli v čase kontroly skladované vo vnútornom sklade vajec prevádzky výroby piškót na účely spracovania - výroby piškót; a vajec triedy B dodané dňa 13.05.2020 od dodávateľa Babičkin dvor a .s., J. Kráľa 2661, 99001 Veľký Krtíš s kódom výrobcu: 3SK VK 6-4, ktoré boli v čase kontroly skladované v miestnosti na vytlákanie vajec počas úkonu vytlákania vajec do výroby melanže pre vaječné cesto, z ktorých boli odobraté vzorky na laboratórne vyšetrenie, u ktorých bol laboratórne potvrdený výskyt plesní. Štátny veterinárny a potravinový ústav - skúšobné laboratórium Dolný Kubín (ďalej len „skúšobné laboratórium“) vystavil o výsledku vyšetrení nasledovné Protokoly o skúškach:

- č. 7093/2020 zo dňa 22.05.2020, podľa ktorého hodnotená vzorka vajec so schvaľovacím číslom výrobcu 3SK VK 6-4, DMT 23.05.2020, nie je v súlade s požiadavkami Nariadenia č. 178/2002 čl. 14 ods. 2 písm. b): Vzhľad - vajcia s prasknutou škrupinou, porušená škrupina a blana, silno znečistené, na povrchu vajec porast viditeľných plesní, ktoré boli potvrdené mykologickým nálezom, kultivačnou metódou boli aj v obsahu vajec zistené plesne *Penicillium* spp, *Cladosporium* spp. Mykologický nález na povrchu vajec: boli zistené plesne *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Aspergillus* spp.,

- č. 7094/2020 zo dňa 22.05.2020, podľa ktorého hodnotená vzorka vajec so schvaľovacím číslom výrobcu 3SK VK 6-4, DMT 23.05.2020 nie je v súlade s požiadavkami Nariadenia č. 178/2002 čl. 14 ods. 2 písm. b): Vzhľad - vajcia s prasknutou škrupinou, porušená škrupina a blana, silno znečistené, na povrchu vajec porast viditeľných plesní, ktoré boli potvrdené mykologickým nálezom, kultivačnou metódou boli aj v obsahu vajec zistené plesne *Penicillium* spp, *Cladosporium* spp. Mykologický nález na povrchu vajec: boli zistené plesne *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Aspergillus* spp.,

- č. 7096/2020 zo dňa 22.05.2020, podľa ktorého hodnotená vzorka vajec so schvaľovacím číslom výrobcu SK VK 6-4, DMT 23.05.2020, nie je v súlade s požiadavkami Nariadenia č. 178/2002 čl. 14 ods. 2 písm. b): Vzhľad - vajcia s prasknutou škrupinou, porušená škrupina a blana, silno znečistené, na povrchu vajec porast viditeľných plesní, ktoré boli potvrdené mykologickým nálezom, kultivačnou metódou boli aj v obsahu vajec zistené plesne *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Aspergillus* spp. Mykologický nález na povrchu vajec: boli zistené plesne *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Aspergillus* spp.

1.2. dňa 30.06.2020 umiestňoval na trh čerstvé vajcia slepačie, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK MT 6-2, DMT 10.07.2020, ktoré boli v čase kontroly dňa 30.06.2020 skladované vo vnútornom sklade prevádzky výroby piškót určené na výrobu melanže pre prípravu cesta na výrobu piškót, ktoré boli pokryté plesňou, z ktorých boli odobraté vzorky na laboratórne vyšetrenie, u ktorých bol laboratórne potvrdený výskyt plesní. Skúšobné laboratórium vystavilo o výsledku vyšetrení nasledovné Protokoly o skúškach:

- č. 9939/2020 zo dňa 06.07.2020, podľa ktorého hodnotená vzorka vajec so schvaľovacím číslom výrobcu 3SK MT 6-2, DMT 10.07.2020, nie je v súlade s požiadavkami Nariadenia č. 178/2002 čl. 14 ods. 2 písm. b): Vzhľad - vajcia s prasknutou a preliačenou škrupinou, porušenou blanou, silno znečistené, na povrchu vajec porast viditeľných plesní, výskyt plesní aj vo vnútri vajec pod rozbitou a prasknutou škrupinou, kartón znečistený obsahom vajec a porastený plesňou, ktoré boli potvrdené mykologickým nálezom a kultivačnou metódou. Kultivačnou metódou na povrchu a v obsahu vajec Mykologický nález: na povrchu vajec: *Aspergillus* spp., *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Mucor* spp.,

- č. 9940/2020 zo dňa 06.07.2020, podľa ktorého hodnotená vzorka vajec so schvaľovacím číslom výrobcu 3SK MT 6-2, dátum znášky: 21.06.2020, nie je v súlade s požiadavkami Nariadenia č. 178/2002 čl. 14 ods. 2 písm. b): Vzhľad - vajcia s prasknutou a preliačenou škrupinou, porušenou blanou, silno znečistené, na povrchu vajec porast viditeľných plesní, výskyt plesní aj vo vnútri vajec pod rozbitou a prasknutou škrupinou, kartón znečistený obsahom vajec a porastený plesňou, ktoré boli potvrdené mykologickým nálezom a kultivačnou metódou. Kultivačnou metódou na povrchu a v obsahu vajec Mykologický nález: na povrchu vajec: *Aspergillus* spp., *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Mucor* spp.

1.3. dňa 05.08.2020 umiestňoval na trh vajcia slepačie, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK BB 6-2, DMT 21.08.2020, vajcia slepačie, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK BB 6-2, DMT 19.08.2020, vajcia slepačie, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK MT 6-2, 3SK BB 6-2, DMT 21.08.2020, ktoré boli v čase kontroly dňa 05.08.2020 skladované vo vnútornom sklade prevádzky výroby piškót určené na výrobu melanže pre prípravu cesta na výrobu piškót, ktoré boli pokryté plesňou, z ktorých boli odobraté vzorky na laboratórne vyšetrenie a u ktorých bol laboratórne potvrdený výskyt plesní. Skúšobné laboratórium vystavilo o výsledku vyšetrení nasledovné Protokoly o skúškach:

- č. 11747/2020 zo dňa 11.08.2020, podľa ktorého hodnotená vzorka vajec so schvaľovacím číslom výrobcu 3SK BB 6-2, DMT 21.08.2020, nie je v súlade s požiadavkami Nariadenia č. 178/2002 čl. 14 ods. 2 písm. b): Vzhľad - vajcia s prasknutou a preliačenou škrupinou, porušenou blanou, znečistené, na povrchu vajec porast viditeľných plesní, výskyt plesní aj vo vnútri vajec pod rozbitou a prasknutou škrupinou, kartón znečistený obsahom vajec. Prítomnosť plesní bola potvrdená mykologickým nálezom a kultivačnou metódou. Kultivačnou metódou na povrchu a v obsahu vajec Mykologický nález: na povrchu vajec: *Aspergillus* spp., *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Mucor* spp.,

- č. 11748/2020 zo dňa 11.08.2020, podľa ktorého hodnotená vzorka vajec so schvaľovacím číslom výrobcu 3SK BB 6-2, DMT 19.08.2020, nie je v súlade s požiadavkami Nariadenia č. 178/2002 čl. 14 ods. 2 písm. b): Vzhľad - vajcia s prasknutou a preliačenou škrupinou, porušenou blanou, znečistené,

na povrchu vajec porast viditeľných plesní, výskyt plesní aj vo vnútri vajec pod rozbitou a prasknutou škrupinou, kartón znečistený obsahom vajec. Prítomnosť plesní bola potvrdená mykologickým nálezom a kultivačnou metódou. Kultivačnou metódou na povrchu a v obsahu vajec Mykologický nález: na povrchu vajec: *Aspergillus* spp., *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Mucor* spp.,

- č. 11749/2020 zo dňa 11.08.2020, podľa ktorého hodnotená vzorka vajec so schvaľovacím číslom výrobcu 3SK MT 6-2, 3SK BB 6-2, DMT 21.8.2020, nie je v súlade s požiadavkami Nariadenia č. 178/2002 čl. 14 ods. 2 písm. b): Vzhľad - vajcia s prasknutou a preliačenou škrupinou, porušenou blanou, znečistené, na povrchu vajec porast viditeľných plesní, výskyt plesní aj vo vnútri vajec pod rozbitou a prasknutou škrupinou, kartón znečistený obsahom vajec, po vajciach aj obaloch ložili neidentifikované živé larvy vo väčšom množstve. Prítomnosť plesní bola potvrdená mykologickým nálezom a kultivačnou metódou. Kultivačnou metódou na povrchu a v obsahu vajec Mykologický nález: na povrchu a v obsahu vajec: *Aspergillus* spp., *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Mucor* spp.

1.4. dňa 13.08.2020 umiestňoval na trh vajcia slepačie, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK BB 6-2, dátum znášky 06.08.2020, ktoré boli v čase kontroly dňa 13.08.2020 skladované vo vnútornom sklade prevádzky výroby piškót určené na výrobu melanže pre prípravu cesta na výrobu piškót, ktoré boli pokryté plesňou, z ktorých boli odobraté vzorky na laboratórne vyšetrenie u ktorých bol laboratórne potvrdený výskyt plesní. Skúšobné laboratórium vystavilo o výsledku vyšetrení nasledovný Protokol o skúške:

- č. 12099/2020 zo dňa 25.08.2020, podľa ktorého hodnotená vzorka vajec so schvaľovacím číslom výrobcu 3SK BB 6-2, dátum znášky 06.08.2020, nie je v súlade s požiadavkami Nariadenia č. 178/2002 čl. 14 ods. 2 písm. b): Vzhľad - vajcia s prasknutou a preliačenou škrupinou, porušenou blanou, znečistené, na povrchu vajec porast viditeľných plesní, výskyt plesní aj vo vnútri vajec pod rozbitou a prasknutou škrupinou, kartón znečistený obsahom vajec. Prítomnosť plesní bola potvrdená mykologickým nálezom a kultivačnou metódou. Mykologický nález sterom z povrchu a z obsahu vajec: *Aspergillus* spp., *Penicillium* spp., *Cladosporium* spp., *Mucor* spp.

1.5 dňa 13.08.2020 umiestňoval na trh vajcia slepačie, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK BB 6-2, dátum znášky 04.08.2020 a Vajcia slepačie B, dátum znášky 30.07.2020 výrobcu SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, ktoré boli v čase kontroly skladované vo vnútornom sklade prevádzky výroby piškót určené na výrobu melanže pre prípravu cesta na výrobu piškót. Z vajec nachádzajúcich sa vo vnútornom sklade na základe vyslovenia podozrenia z kontaminácie plesňami inšpektori RVPS Martin odobrali vzorky vajec na hodnotenie na mieste, vyhotovili Posudok o kvalite č. 024668, v ktorom boli ohodnotené vajcia slepačie B dátum znášky: 04.08.2020 a vajcia slepačie B, dátum znášky 30.07.2020 výrobcu SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, ktoré nevyhoveli požiadavkám čl. 14 Nariadenia č. 178/2002 pre prasknutú a preliačenú škrupinu, znečistenie škrupiny, na povrchu na škrupine aj podškrupinovej blane viditeľný porast plesní - posúdenie: nevyhovuje čl. 14 Nariadenia č. 178/2002, čím malo dôjsť k porušeniu zákona o potravinách, predpisov vydaných na jeho vykonanie alebo priamo aplikovateľných právnych aktov Európskej únie.

Uvedeným konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách.

2. Porušil povinnosť podľa § 10 písm. c) zákona o potravinách, podľa ktorého: „Ten kto skladuje potraviny a zložky na ich výrobu, je povinný dodržiavať ustanovenia osobitného predpisu 2a) a kontrolovať skladované potraviny a zložky a ukladať ich spôsobom, ktorý umožní bezpečné vykonávanie ich kontroly, manipulácie s nimi, včasné zistenie zdraviu škodlivých potravín, potravín po dátume spotreby a po dátume minimálnej trvanlivosti a ich vyradenie z obehu a oddelené uloženie a zreteľné označenie výrobkov na iný než pôvodný účel“, a to:

- tým, že prevádzkovateľ nevykonával prostredníctvom zodpovednej osoby kontrolu skladovaných vajec triedy B dodaných 13.05.2020 od dodávateľa Babičkin dvor a. s., J. Kráľa 2661, 99001 Veľký Krtíš s kódom výrobcu: 3SK VK 6-4, ktoré boli v čase kontroly skladované vo vnútornom sklade vajec prevádzky výroby piškót na účely spracovania-výroby piškót; a vajec triedy B dodané 13.05.2020 od dodávateľa Babičkin dvor a. s., J. Kráľa 2661, 99001 Veľký Krtíš s kódom výrobcu: 3SK VK 6-4, ktoré boli v čase kontroly skladované v miestnosti na vytĺkanie vajec počas úkonu vytĺkania vajec do výroby melanže pre vaječné cesto, ktoré boli pokryté plesňou;

- ďalej tým, že prevádzkovateľ nevykonával prostredníctvom zodpovednej osoby kontrolu skladovaných vajec trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK MT 6-2, DMT 10.07.2020, ktoré boli v čase kontroly dňa 30.06.2020 skladované vo vnútornom sklade prevádzky výroby piškót určené na výrobu melanže pre prípravu cesta na výrobu piškót, ktoré boli pokryté plesňou;

- ďalej tým, že prevádzkovateľ nevykonával prostredníctvom zodpovednej osoby kontrolu skladovaných vajec, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK BB 6-2, DMT 21.08.2020, vajcia slepačie, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK BB 6-2, DMT 19.08.2020, vajcia slepačie, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a.s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK MT 6-2, 3SK BB 6-2, DMT 21.08.2020, ktoré boli v čase kontroly dňa 05.08.2020 skladované vo vnútornom sklade prevádzky výroby piškót určené na výrobu melanže pre prípravu cesta na výrobu piškót, ktoré boli pokryté plesňou;

- ďalej tým, že prevádzkovateľ nevykonával prostredníctvom zodpovednej osoby kontrolu skladovaných vajec, trieda kvality B, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, s kódom výrobcu: 3SK BB 6-2, dátum znášky 06.08.2020, ktoré boli v čase kontroly dňa 13.08.2020 skladované vo vnútornom sklade prevádzky výroby piškót určené na výrobu melanže pre prípravu cesta na výrobu piškót, ktoré boli pokryté plesňou;

- ďalej tým, že prevádzkovateľ nevykonával prostredníctvom zodpovednej osoby kontrolu skladovaných vajec, trieda kvality „B“, od dodávateľa SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, vajcia slepačie „B“ dátum znášky: 04.08.2020 a vajcia slepačie „B“, dátum znášky 30.07.2020 výrobcu SHP a. s., Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, ktoré boli v čase kontroly dňa 13.08.2020 skladované vo vnútornom sklade prevádzky výroby piškót určené na výrobu melanže pre prípravu cesta na výrobu piškót, ktoré boli pokryté plesňou a neukladal palety s vajcami spôsobom, ktorý by umožňoval bezpečné vykonávanie kontroly skladovaných vajec, manipulácie s nimi, včasné zistenie vajec nevhodných na ľudskú spotrebu, vajec po dátume minimálnej trvanlivosti a ich vyradenie z obehu a oddelené uloženie a zreteľné označenie vajec na iný než pôvodný účel, tak ako to ustanovuje Interný technologický predpis - ITP-03, Výroba potravinárskych výrobkov - Správna výrobná prax, HACCP v Časti IV.; 4.1. A. Pracovný postup - Hygiena; 4.1.1. Obecné zásady hygieny v rámci pracovných postupov; Prijem surovín a skladovanie (CP1).

Uvedeným konaním porušil povinnosť ustanovenú v § 10 písm. c) zákona o potravinách a zároveň nedodržoval svoj vlastný interný predpis Interný technologický predpis - ITP-03, Výroba potravinárskych výrobkov - Správna výrobná prax, HACCP.

Uvedeným konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách.

3. Porušil povinnosť podľa § 4 ods. 1 zákona o potravinách, podľa ktorého: „Prevádzkovatelia sú povinní na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené týmto zákonom a osobitnými predpismi.1e)“ a nedodržaním Prílohy II KAPITOLA I ods. 1 Nariadenia (ES) č. 852/2004 Európskeho parlamentu a Rady o hygiene potravín (ďalej len „Nariadenie č. 852/2004“), podľa ktorého: „potravinárske priestory sa musia udržiavať v čistote a dobrom stave údržby“ a nedodržaním Prílohy II KAPITOLA I ods. 2 písm. c) Nariadenia č. 852/2004, podľa ktorého: „usporiadanie, riešenie, konštrukcia, umiestnenie a veľkosť potravinárskych priestorov musia umožňovať správne hygienické praktiky vrátane ochrany proti kontaminácii a najmä ochranu škodcov“ a nedodržaním Prílohy II KAPITOLA II ods. 1 písm. b) Nariadenia č. 852/2004, podľa ktorého: „1. V miestnostiach, kde sa potraviny pripravujú, ošetrujú alebo spracúvajú (okrem jedálenských oblastí a priestorov uvedených v kapitole III, ale vrátane miestností nachádzajúcich sa v dopravných prostriedkoch) musí vyhotovenie a usporiadanie dovoľovať správne praktiky hygieny potravín, vrátane ochrany pred kontamináciou medzi operáciami a počas nich. Najmä b) povrchy stien musia byť udržiavané v neporušenom stave a musia byť ľahko čistiteľné a tam, kde je to potrebné, dezinfikovateľné. Toto si vyžaduje použitie nepriepustných, nesavých, umývateľných a netoxických materiálov a hladký povrch až do výšky vhodnej pre operácie, ak prevádzkovateľ potravinárskeho podniku nepresvedčí príslušný orgán, že sú vhodné iné použité materiály“ tým, že dňa 14.05.2020 v čase výkonu kontroly od 08.30 hod. bola zistená nedostatočná ochrana priestoru otvoru na posuvný pás pre vytlačené škrupiny do vonkajšieho kontajneru, proti vnikaniu škodcov z vonkajšieho prostredia. Otvor bol z časti (1/2 otvoru) utesnený PUR penou avšak celá svetlosť otvoru nebola utesnená, čím umožňovala vnikanie škodcov (hlodavcov, vtákov). PUR pena nachádzajúca sa v otvore nebola povrchovo ošetrovaná a porézny povrch neumožňoval dôsledné čistenie a dezinfekciu priestoru.

Inšpektori RVPS Martin na základe zistených nedostatkov uložili kontrolovanému subjektu v zmysle § 20 ods. 9 zákona o potravinách opatrenie na mieste č. 2.: Zabezpečiť úpravu steny nad dopravným pásom na škrupiny vedúceho do kontajnera takým spôsobom, aby bola zabezpečená čistiteľnosť a dezinfikovateľnosť priestoru. Termín 15.05.2020; Zodp. osoba: V.. H. M., manažér výroby.

Dňa 30.06.2020 vykonali inšpektori RVPS Martin dodatočnú úradnú kontrolu potravín na základe skutočností zistených pri výkone úradnej kontroly potravín zo dňa 14.05.2020, uvedených v úradnom

zázname o dodatočnej úradnej kontrole potravín č. MT/2020/LM,MS/53, ktorá bola zameraná na overenie splnenia uložených opatrení dňa 14.05.2020, ktorými mal kontrolovaný subjekt odstrániť nesúlad s povinnosťami zákona o potravinách, predpisov vydaných na jeho vykonanie alebo priamo aplikovateľných právnych aktov Európskej únie.

V čase kontroly dňa 30.06.2020 bolo zistené opakované nedodržanie § 4 ods. 1 zákona o potravinách, nedodržanie Prílohy II KAPITOLA I ods. 1 Nariadenia č. 852/2004 a nedodržanie Prílohy II KAPITOLA II ods. 1 písm. b) Nariadenia č. 852/2004 tým, že prevádzkovateľ nezabezpečil ľahko čistiteľný, nesavý, hladký, umývateľný a dezinfikovateľný povrch priestoru nad dopravným pásom na škrupinový odpad. Opatrenie bolo vyhodnotené ako nesplnené. Nesplnením uloženého opatrenia v určenej lehote naplnil skutkovú podstatu iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 4. písm. g) zákona o potravinách.

Uvedeným konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona o potravinách.

4. Porušil povinnosť podľa § 4 ods. 1 zákona o potravinách, podľa ktorého: „Prevádzkovatelia sú povinní na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené týmto zákonom a osobitnými predpismi.1e)“ nedodržaním požiadaviek uvedených v Prílohe II KAPITOLA I ods. 2 písm. c) Nariadenia č. 852/2004, podľa ktorého: „Usporiadanie, riešenie, konštrukcia, umiestnenie a veľkosť potravinárskych priestorov musia umožňovať správne hygienické praktiky vrátane ochrany proti kontaminácii, a najmä kontrolu škodcov“ a nedodržaním požiadaviek uvedených v Prílohe II KAPITOLA IX ods. 4 Nariadenia č. 852/2004, podľa ktorého: „Musia sa zaviesť primerané postupy na kontrolu škodcov. Tiež sa musia zaviesť primerané postupy na zabránenie prístupu domácich zvierat do miest, kde sa potraviny pripravujú, manipuluje sa s nimi alebo, kde sa skladujú (alebo, ak to v osobitných prípadoch príslušný orgán povolí, na zabránenie tomu, aby mal takýto prístup za následok kontamináciu)“ a to tým, že dňa 30.06.2020, v čase úradnej kontroly inšpektorov RVPS Martin od 7:30 hod. do 14:35 hod. bola v priestore spojovacej chodby pri vstupe z výrobnéj haly, t. j. od pásových výrobných dopravníkov k výrobníkom melanže, zistená prítomnosť uhynutého a živého hmyzu (mravce). Výskyt živých mravcov bol identifikovaný aj v sklade cukru. V sklade múky (silové hospodárstvo) boli identifikované živé a uhynuté mole, a to pod silami s múkou, na obaloch múky, škrobu a kakaa, na obkladačkách v miestnosti, na podlahe, na ochrannej sieťke proti hmyzu.

Uvedeným konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách.

V uvedenej prevádzke už boli zistené nedostatky v prevádzkovej hygiene a nedostatočnom zabezpečení priestorov proti vnikaniu škodcov aj pri predchádzajúcich kontrolách. Tieto nedostatky boli sankcionované v rozhodnutí č. 1830/2019-2/MM zo dňa 03.10.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24.10.2019 a ktorým bola prevádzkovateľovi uložená pokuta vo výške 1 000 € podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona o potravinách, a to tým, že nebol vstup do skladu hotových výrobkov a obalových materiálov chránený proti vnikaniu škodcov, dvere na sklade boli nefunkčné, priestor bol otvorený do vonkajšieho prostredia. Do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia došlo k opätovnému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odsekov 1 až 3, čím boli naplnené podmienky pre uplatnenie zvýšenej sadzby podľa § 28 ods. 6 zákona o potravinách, podľa ktorého: „Ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opätovnému porušeniu povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odsekov 1 až 3, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku výšky súm uvedených v odsekoch 1 až 3.“

Uvedeným opakovaným protiprávnym konaním účastník konania naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách v znení účinnom od 14.12.2019 v spojitosti s § 28 ods. 6 zákona o potravinách v znení účinnom od 14.12.2019.

5. Porušil povinnosť podľa § 12 ods. 1 písm. l) zákona o potravinách, podľa ktorého: „Ten, kto predáva potraviny vrátane predaja na diaľku, je povinný uchovávať potraviny a suroviny pri teplotách deklarovaných prevádzkovateľom potravinárskeho podniku.“ a § 4 ods. 1 zákona o potravinách, podľa ktorého: „Prevádzkovatelia sú povinní na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené týmto zákonom a osobitnými predpismi.“ a požiadaviek upravených v Nariadení č. 852/2004 KAPITOLA II, čl. 4, ods. 3, písm. c) a d), podľa ktorého: „Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov prijímú, ako je to vhodné, tieto osobitné hygienické opatrenia: dodržiavanie požiadaviek na kontrolu teplôt pre potraviny a zachovanie chladiarenskeho reťazca.“ A požiadaviek upravených v Nariadení č. 852/2004, Príloha II, KAPITOLA IX ods. 5, podľa ktorého: „Suroviny, zložky, medziprodukty a hotové výrobky, ktoré môžu podporovať množenie sa patogénnych mikroorganizmov alebo tvorbu toxínov, sa nesmú uchovávať pri teplotách, ktoré by mohli mať za následok riziko pre zdravie. Chladiarenský reťazec sa nesmie prerušovať. Na prispôbenie sa praktickým podmienkam počas prípravy, prepravy, skladovania, vystavovania a podávania potravín

sa však povoľuje obmedzený čas mimo regulovanej teploty, ak to nebude mať za následok riziko pre zdravie. Potravinárske podniky, ktoré vyrábajú spracované potraviny, manipulujú s nimi a balia ich, musia mať vhodné dostatočne veľké miestnosti na skladovanie surovín oddelené od spracovaného materiálu a dostatočné oddelené chladiarenské skladovanie.“ tým, že dňa 13.08.2020 vo vnútornom sklade vajec bola nameraná nevyhovujúca teplota. Na paletovom štítku bolo uvedené: skladovať od 5°C do 18°C. Teplota bola meraná kalibrovaným teplomerom RVPS Martin A1893/19 2170631, o 08:31 hod. teplota dosahovala hodnotu 24,1°C, o 8:41 hod. teplota dosahovala 23,5°C, nástenný teplomer umiestnený v sklade ukazoval 24°C. Vo vnútornom sklade vajec sa nachádzalo v čase výkonu kontroly 7 prepravných vozíkov po 4 320 kusov vajec v jednom kontajneri.

Uvedeným konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách.

2. O odvolaní žalobcu voči prvostupňovému rozhodnutiu rozhodol žalovaný rozhodnutím č. k. 4610/2020-2 zo dňa 01.02.2021 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) tak, že podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) prvostupňové rozhodnutie zmenil v časti výroku, týkajúcom sa nevyhovujúcich teplôt vo vnútornom sklade vajec, uvedenom v bode 5) prvostupňového rozhodnutia tak, že žalobcu uznal zodpovedným za porušenie povinnosti „na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie, vrátane predaja na diaľku, dodržiavať požiadavky upravené týmto zákonom a osobitnými predpismi“ podľa § 4 ods. 1 zákona o potravinách s poukazaním na povinnosť: „Ten, kto skladuje potraviny a zložky na ich výrobu, je povinný dodržiavať ustanovenia osobitného predpisu a dodržiavať ďalšie podmienky skladovania určené prevádzkovateľom potravinárskeho podniku.“ podľa § 10 písm. f) zákona o potravinách a požiadavky určené osobitným predpisom - Nariadením č. 852/2004, podľa ktorých „Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov prijímú, ako je to vhodné, tieto osobitné hygienické opatrenia: dodržiavanie požiadaviek na kontrolu teplôt pre potraviny; zachovanie chladiarenskeho reťazca.“ [čl. 4 ods. 3 písm. c), d)], a „Suroviny, zložky, medzi produkty a hotové výrobky, ktoré môžu podporovať množenie sa patogénnych mikroorganizmov alebo tvorbu toxínov, sa nesmú uchovávať pri teplotách, ktoré by mohli mať za následok riziko pre zdravie. Chladiarenský reťazec sa nesmie prerušovať. Na prispôbenie sa praktickým podmienkam počas prípravy, prepravy, skladovania, vystavovania a podávania potravín sa však povoľuje obmedzený čas mimo regulovanej teploty, ak to nebude mať za následok riziko pre zdravie. Potravinárske podniky, ktoré vyrábajú spracované potraviny, manipulujú s nimi a balia ich, musia mať vhodné dostatočne veľké miestnosti na skladovanie surovín oddelené od spracovaného materiálu a dostatočné oddelené chladiarenské skladovanie.“ [Príloha II Kapitola IX ods. 5)], a to tým, že počas úradnej kontroly potravín dňa 13.08.2020 v predmetnej prevádzkarni skladoval vo vnútornom sklade vajec sedem prepravných kontajnerov vajec po 4 320 kusov v rozpore s podmienkami skladovania, určenými prevádzkovateľom potravinárskeho podniku, ktorý na štítku na skladovaných vajciach deklaruje „Skladovať od 5 °C do 18 °C“, pričom o 8.31 hod. bola v sklade vajec nameraná teplota +24,1 °C; o 8.41 hod. bola nameraná teplota +23,5 °C; nástenný teplomer umiestnený v sklade ukazoval +24 °C. Teplota bola meraná kalibrovaným teplomerom RVPS Martin č. A1893/19 2170631. Uvedeným konaním účastník konania naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách. Zároveň žalovaný rozhodol, že v ostatných častiach zostáva výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

II. Konanie na správnom súde a rozhodnutie správneho súdu

3. Žalobca podal proti rozhodnutiu žalovaného správnu žalobu, v ktorej namietal, že prvostupňový správny orgán pri zistení rovnakých nedostatkov v činnosti spoločnosti žalobcu postupuje podľa svojej ľubovôle a neodôvodnene, niekedy podľa ustanovení zákona o potravinách a niekedy podľa ustanovení zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o veterinárnej starostlivosti“).

4. Žalobca poukázal na iné rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 240/2020-420-865/2020/AE zo dňa 03.07.2020, ktorým bol žalobca uznaný vinným zo spáchania iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. o) a ods. 4 písm. a) zákona o potravinách na inom skutkovom základe a namietal, že v rozpore s ustanovením § 18 Správneho poriadku a s poukazom na § 122 ods. 10 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), neboli tieto konania vedené ako spoločné konanie, a to napriek tomu, že v oboch prípadoch bolo posudzované porušovanie povinností žalobcu s poukazom na rovnaké ustanovenie § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách.

5. Žalobca tiež namietal, že pri vykonávaní kontrol opakovane dochádzalo k pochybeniam, že neboli odobraté vzorky v dostatočnom množstve, aby následne mohol byť vykonaný doplňujúci odborný posudok podľa § 20 ods. 1 zákona o potravinách, čím bola žalobcovi opakovane odopieraná možnosť sa brániť a prípadne preukázať, že výsledky v jednotlivých vzorkách boli namerané nesprávne.

6. Ďalej namietal, že protokol o skúške č. 8433/2020, uvádzaný v rozhodnutí žalovaného, nebol predmetom rozhodovania prvostupňového správneho orgánu a vyjadril pochybnosť nad rozhodovaním žalovaného ako druhoінštanačného orgánu a nad dodržiavaním zásady dvojinštanačného konania.

7. Žalobca namietal, že tvrdenie o „uvádzaní na trh“ čerstvých vajec triedy B žalobcom nie je pravdivé a je zavádzajúce. Podľa Nariadenia Komisie (ES) č. 589/2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 o obchodných normách pre vajcia (ďalej len „Nariadenie č. 589/2008“), „uvádzanie na trh“ je uchovávanie vajec na účely predaja vrátane ponúkajú na predaj, skladovania, balenia, označovania, dodávky alebo akákoľvek forma presunu, či už bezodplatne, alebo za protihodnotu. Vajcia triedy B sú podľa časti VI Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (ďalej len „Nariadenie č. 1308/2013“), určené výhradne na účel spracovania v potravinárskom a nepotravinárskom podniku. Skladovanie takýchto vajec v potravinárskom podniku nepovažuje za uchovávanie za účelom predaja, nakoľko nie je dovolený ich následný priamy predaj, ale len spracovanie do výrobku. Vajcia triedy B teda nie sú určené pre priamu spotrebu konečným spotrebiteľom. To, či je systém vylučovania znehodnotených vajec nastavený správne, je možné posúdiť kvalitatívnou analýzou výsledného produktu a v administratívnom konaní podľa žalobcu nebolo preukázané, že žalobca používal nevhodné vajcia ku výrobe potraviny, ktorou sú detské piškóty, kde prítomnosť plesní na týchto potravinách nebola zistená. Žalobca tiež namietal, že vajcia skupiny „B“ nie je možné považovať za čerstvé vajcia. Vajcia bežnej kvality, ktorých vlastnosti neumožňujú, aby boli zaradené do triedy „čerstvé vajcia“, budú zatriedené ako vajcia druhej triedy a ako také budú triedené. V praxi sú tieto vajcia zväčša určené k priamej dodávke do potravinárskeho priemyslu.

8. Krajský súd v Žiline (ďalej len „správny súd“) napadnutým (veľmi rozsiahlym) rozsudkom č. k. 31S/45/2021-262 z 30. novembra 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) správnu žalobu zamietol podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“). Dospel k záveru, že v posudzovanom prípade sa žalobca dopustil protiprávnych konaní definovaných v ustanoveniach § 28 ods. 2 písm. p), ods. 4 písm. a) a g) zákona o potravinách, pričom zákonodarca koncipoval z uvedených ustanovení plynúci druh zodpovednosti ako zodpovednosť objektívnu (t. j. zodpovednosť za protiprávny stav - zodpovednosť za výsledok). Správny súd tiež konštatoval, že námietky žalobcu sa netýkali skutkových okolností vo vzťahu k protiprávnemu konaniu, ktoré bolo žalobcovi kladené za vinu, nakoľko správnymi orgánmi zistený skutkový stav nebol žalobcom relevantným spôsobom namietaný. Námietky žalobcu sa primárne týkali len právneho posúdenia, aj to len v jednom prípade týkajúcom sa čiastkových útokov pokračovacieho správneho deliktu uvedených pod bodom 1) skutkovej vety výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia.

9. K žalobnému bodu namietajúcejmu ľubovôľu prvostupňového správneho orgánu pri výbere právnej úpravy, keď pri zistení rovnakých nedostatkov sa postupuje raz podľa ustanovení zákona o potravinách a niekedy podľa ustanovení zákona o veterinárnej starostlivosti, správny súd zhodne so žalovaným uvádza, že príslušné správne orgány sú orgánmi štátnej správy tak vo veterinárnej oblasti (t.j. vykonávajú úradné kontroly podľa zákona o veterinárnej starostlivosti), ako aj orgánom úradnej kontroly potravín (vykonáva úradné kontroly podľa zákona o potravinách). Oblasť potravinového práva má úzku súvislosť s oblasťou veterinárnej starostlivosti, dôkazom čoho je aj fakt, že žalobca a jeho dotknutá prevádzkareň je na príslušnom orgáne úradnej kontroly potravín zaregistrovaná podľa zákona o potravinách ako výrobca potravín a zároveň je tiež zaregistrovaná podľa § 40 ods. 5 zákona o veterinárnej starostlivosti ako príjemca v mieste určenia zásielok produktov živočíšneho pôvodu. Nevyhnutným dôsledkom tejto úzkej súvislosti je, že právna úprava sa prekrýva a v niektorých prípadoch jednotlivé zákony upravujú tú istú oblasť právnych vzťahov. Keďže zákon neurčuje, podľa akého kritéria sa má príslušný správny orgán rozhodnúť akú (podľa akého zákona) má úradnú kontrolu vykonať, je toto rozhodnutie plne v kompetencii správneho orgánu, ktorý pri tom musí akceptovať kritériá súladné s relevantnými právnymi predpismi, pričom je dôležité, aby účel a predmet kontroly - t.j. to podľa akého zákona sa bude kontrola vykonávať, bol zrejmý od samého začiatku úradnej kontroly. Z administratívneho spisu mal správny súd za preukázané, že v každom zázname o úradnej, resp. dodatočnej úradnej kontrole bolo uvedené, podľa akého zákona bola vykonaná - išlo o zákon o potravinách. Podľa správneho súdu bola posudzovaná námietka nedôvodná a nebolo z nej ani zrejmé, akým spôsobom mohla znegovať protiprávnosť konania žalobcu a jeho zodpovednosť za protiprávne konanie. To, že správny orgán posudzuje rovnaké protiprávne konanie (rovnaký skutkový stav) raz podľa zákona o potravinách a inokedy podľa zákona o veterinárnej starostlivosti, len zdôrazňuje závažnosť protiprávneho konania, ktoré je možné postihovať podľa rôznych právnych úprav. Vzhľadom na výšku uloženej pokuty nebolo správne mu súdu zrejmé, aký benefit by pre žalobcu prinieslo posudzovanie jeho protiprávneho konania

podľa zákona o veterinárnej starostlivosti, kedy by správne orgány mohli žalobcovi uložiť pokutu v rozmedzí od 2 500 eur do 40 000 eur (§ 50 ods. 3 zákona o veterinárnej starostlivosti) a teda uložením pokuty vo výške 33 000 eur neprekročili hornú hranicu sadzby pokuty podľa zákona o veterinárnej starostlivosti. Žalobca však v podanej správnej žalobe ani nenamietal výšku uloženej pokuty.

10. Ako nedôvodnú vyhodnotil správny súd aj žalobnú námietku o nutnosti vedenia spoločného konania podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona per analogiam. V prípadoch, na ktoré poukazoval žalobca, bolo porušenie určených požiadaviek potravinového práva zistené v rôznych časových úsekoch a v rôznych prevádzkach žalobcu. Podľa názoru správneho súdu bolo pre účely správneho trestania nutné každú z jednotlivých prevádzok žalobcu považovať za „samostatného páchatela“, čo následne vylučuje, aby ohľadne rôznych prevádzok bolo vedené jedno spoločné konanie. Vedeniu spoločného konania so skutkami, o ktorých bolo rozhodnuté právoplatným rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu č. j.: 240/2020-420-865/2020/AE zo dňa 03.07.2020, bránilo aj analogické uplatnenie § 122 ods. 13 Trestného zákona, pretože upovedomenie o začatí správneho konania vo veci vedenej pod č. j.: 240/2020-420-865/2020/AE bolo žalobcovi doručené dňa 11.06.2020, pričom skutky, ktoré sú predmetom tohto konania, boli spáchané po tomto okamihu, a to v dňoch 30.06.2020, 05.08.2020 a 13.08.2020. Žalobca bol navyše sankcionovaný raz podľa zákona o potravinách a v iných prípadoch podľa zákona o veterinárnej starostlivosti. Všetky tieto skutočnosti bránili rozhodovaniu v jednom spoločnom konaní.

11. Správny súd považoval za nedôvodnú aj žalobnú námietku o nezákonnosti rozhodnutia z dôvodu, že žalobcovi bolo podľa jeho tvrdenia odňaté právo na odber vzoriek na doplňujúci odborný posudok. Z prvostupňového rozhodnutia, aj rozhodnutia žalovaného vyplýva, že vzorka na doplňujúci odborný posudok nebola žalobcovi poskytnutá z dôvodu, že žalobca takýto odber napriek poučeniu o jeho práve ani v jednom posudzovanom prípade nežiadal. Táto skutočnosť bola potvrdená aj jednotlivými Protokolmi o odbere vzorky. Pri nespornej absencii žiadosti žalobcu (resp. za neho konajúcej osoby prítomnej pri odbere vzoriek) o odber vzorky na doplnkové stanovisko, keďže vzorku na doplnkové stanovisko možno odobrať len z iniciatívy kontrolovaného subjektu, tak nebolo možné hovoriť o odňatí práva na odber vzoriek na doplňujúci odborný posudok.

12. Správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj žalobnú námietku ohľadne postupu prvostupňového správneho orgánu pri kontrole vykonanej dňa 08.07.2020 na základe podnetu Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Banská Bystrica, pri ktorej žalobca namietal, že predmetné informácie neboli predmetom správneho konania a výkon kontroly bol vedený podľa zákona o veterinárnej starostlivosti, nie zákona o potravinách, pričom Protokol o skúške č. 8433/2020 (ktorý potvrdil prítomnosť baktérií Salmonella Enteritidis v chove Farmavet s.r.o., farma Horné Pršany) nebol predmetom konania a vyjadril pochybnosť nad rozhodovaním žalovaného ako druhoinštančného orgánu a nad dodržiavaním zásady dvojinstančného konania. Podľa názoru správneho súdu nemal uvedený protokol o skúške žiaden dopad na predmet administratívneho konania a nijakým spôsobom neovplyvnil jeho výsledky. Žalovaný tento protokol, ktorý je súčasťou administratívneho spisu, nijakým spôsobom nehodnotil, ale len z dôvodu zhrnutia chronologického postupu prvostupňového správneho orgánu pri kontrolách v danej prevádzke poukázal na to, že závery vyplývajúce z toho posudku boli postúpené prvostupňovému správne mu orgánu, v pôsobnosti ktorej sa nachádza prevádzka, do ktorej boli vajcia z infikovaného chovu dodané a ktorý bol povinný na jeho podklade vykonať v predmetnej prevádzkarni úradnú kontrolu.

13. Správny súd sa následne zaoberal námietkou žalobcu, že v prípade vajec, u ktorých bola laboratórnou analýzou potvrdená prítomnosť plesní na ich povrchu a aj v obsahu vajec, nebolo preukázané ich umiestňovanie na trh, pretože vajcia boli určené výhradne na účel spracovania v potravinárskom a nepotravinárskom podniku a skladovanie takýchto vajec v potravinárskom podniku žalobca nepovažuje za uchovávanie za účelom predaja, nakoľko nie je dovolený ich následný priamy predaj, ale len spracovanie výrobku. Sporné tak nebolo, že v čase kontroly v dňoch 14.05.2020, 30.06.2020 a 13.08.2020 žalobca skladoval vo vnútornom sklade prevádzky výroby piškót na účely výroby piškót a výrobu melanže pre prípravu cesta na výrobu piškót, plesňou kontaminované vajcia, resp., že dňa 14.05.2020 tieto kontaminované vajcia skladoval za účelom ich použitia v miestnosti na vytĺkanie vajec do výroby melanže pre vaječné cesto a nebolo ani sporné, že z týchto vajec boli odobraté vzorky na laboratórne vyšetrenie, ktorým bol potvrdený výskyt plesní. Sporné bolo, či toto konanie žalobcu možno subsumovať pod skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách. Žalobca namietal tvrdenie o „uvádzaní na trh“ čerstvých vajec triedy B dôvodiac, že podľa čl. 1 písm. n) Nariadenia č. 589/2008 je „uvádzanie na trh“ uchovávanie vajec na účely predaja vrátane ponúkania na predaj, skladovania, balenia, označovania, dodávky alebo akákoľvek formy presunu, či už bezodplatne, alebo za protihodnotu. Žalobcovi bolo kladené za vinu, že „umiestňoval na trh“ čerstvé vajcia triedy B, u ktorých bol laboratórne potvrdený výskyt plesní, čím porušil § 6 ods. 5 zákona o

potravinách. Správny súd konštatoval, že tieto pojmy (resp. to, čo možno pod tieto pojmy subsumovať) nemožno považovať za identické. Zákon o potravinách používa pojem „umiestňovanie na trh“, čo je objektívnou stránkou správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a), ale tento pojem nedefinuje. Podľa čl. 3, bod 8. Nariadenia č. 178/2002 znamená „umiestnenie na trhu“ skladovanie, uchovávanie potravín alebo krmív na účely predaja, vrátane ponúkajúceho na predaj alebo akúkoľvek inú formu prevodu, či už bezplatnú alebo nie a predaj, distribúciu a iné formy prevodu samy o sebe. V nadväznosti na uvedené správny súd ustaloval, čo spadá pod pojem potravinu. Keďže zákon o potravinách pojem „potravina“ nedefinuje, vychádzal opätovne z Nariadenia č. 178/2002 (čl. 2), podľa ktorého „potraviny“ znamenajú akékoľvek látky alebo výrobky, či už spracované, čiastočne spracované alebo nespracované, ktoré sú určené na ľudskú spotrebu alebo o ktorých sa predpokladá, že sú na ňu určené. Správny súd uzavrel, že niet pochyb, že „vajce triedy A“ je potravinou živočíšneho pôvodu, avšak aj vajcia triedy B budú tvoriť súčasť finálneho produktu a preto ich treba považovať za potravinu, nakoľko tvoria súčasť produktu, ktorý je určený na ľudskú spotrebu. Použitím tohto výkladu správny súd dospel k záveru, že žalobca tým, že vo svojom potravinárskom podniku skladoval a uchovával aj plesňou kontaminované potraviny (vajcia triedy B, ktoré boli určené na spracovanie do finálneho produktu - piškót, určených na ľudskú spotrebu), umiestňoval na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné, sú zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu, čím naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách.

14. Ďalšie žalobné námietky považoval správny súd za vágne, nakoľko len odmietali tvrdenia žalovaného bez relevantnej argumentácie, resp. namietali rozpor so zistenými skutočnosťami, či zákonom bez toho, aby konkretizovali v čom majú spočívať.

15. K tvrdeniam o nepretržitej represii správnych orgánov voči žalobcovi správny súd uviedol, že keby žalobca zákon v oblasti potravinového práva neporušoval, ale dodržiaval, nemohli by ani nepretržité kontroly nájsť také nedostatky, ktoré by viedli k vyvodu jeho deliktuálnej zodpovednosti a následnému postihu. Trh s potravinami má priamy dopad na ľudské zdravie a je preto nevyhnutné trvať na tom, aby na jeho fungovaní participovali takí prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, pre ktorých je zdravie konečného konzumenta vyprodukovanej potraviny zásadnou prioritou a ktorí so zdravím konzumentov nehazardujú. Správny súd poukázal aj na skutočnosť, že v predmetnej prevádzke žalobcu už boli zistené nedostatky v prevádzkovej hygiene a nedostatočnom zabezpečení priestorov proti vnikaniu škodcov aj pri predchádzajúcich kontrolách a tieto nedostatky boli sankcionované - žalobca sa tak protiprávneho konania dopúšťal aj v predchádzajúcom období.

16. Správny súd konštatoval, že správne orgány v odôvodnení rozhodnutí reagovali tak na skutkové okolnosti prípadu, ako aj na právne posúdenie veci, uviedli, aké dôkazy boli vykonané, ako ich hodnotili a ako sa vyrovnali s námietkami žalobcu, pričom nevybočili z medzí správneho uváženia vo vzťahu k výške pokuty. Prvostupňový správny orgán pri ukladaní pokuty správne postupoval a na základe analógie legis aplikoval tzv. absorpčnú zásadu a uložil pokutu za správny delikt podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách, teda podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný a zároveň najzávažnejší. Keďže žalobca nenamietal výšku uloženej pokuty, ani nenavrhol jej moderáciu vo svoj prospech, správny súd neaplikoval inštitút sankčnej moderácie (§ 198 ods. 2 SSP).

III. Kasačná sťažnosť žalobcu a stanovisko žalovaného k nej

17. Proti napadnutému rozsudku správneho súdu podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) kasačnú sťažnosť, ktorú odôvodnil s poukazom na § 440 ods. 1 písm. g) SSP nesprávnym právnym posúdením. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ opätovne namietal už len dva z pôvodne uvádzaných žalobných bodov v správnej žalobe:

- rozhodovanie v skutkovo rovnakej veci (výskyt plesní na vajciach určených do potravinárskej výroby) raz podľa zákona o potravinách a v inom prípade podľa zákona o veterinárnej starostlivosti,

- postup v rozpore s § 122 ods. 10 Trestného zákona, keď nebolo vedené spoločné konanie.

18. Sťažovateľ poukázal na rozsudok správneho súdu sp. zn. 31S/47/2021 z 30. novembra 2022, ktorým bola zamietnutá správna žaloba sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania iného rozhodnutia žalovaného - č. k.: 2483/2021 zo dňa 08.02.2021, ktorým bolo rozhodnuté o odvolaní voči inému rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu - č. j.: 573/2020-420-1751/2020/AE zo dňa 06.11.2020 o uložení pokuty za porušenie povinnosti prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, na ktorého sa vzťahujú veterinárne požiadavky podľa § 3, zodpovedného za bezpečnosť potravín živočíšneho pôvodu podľa § 37 ods. 2 písm. f) bod 8. zákona o veterinárnej starostlivosti, a to tým, že dňa 26.08.2020 v čase vykonanej úradnej veterinárnej kontroly v predmetnej prevádzkarni umiestňoval na trh potraviny živočíšneho pôvodu označené ako „Vajcia slepačie, trieda kvality B, dátum znášky 15.08.2020, DMT: 12.09.2020, výrobca: SHP a. s., Pod stanicou 511, Horná Štubňa, schvaľovacie číslo výrobcu SK MT 6-2, ktoré neboli bezpečné, boli nevhodné na ľudskú spotrebu z dôvodu výskytu plesní na povrchu vajec a aj v obsahu vajec, čo bolo potvrdené laboratórnym skúšaním vzorky predmetných vajec, odobratej

na základe podnetu dňa 26.08.2020 v čase od 10.15 hod. do 10.35 hod. v predmetnej prevádzkarni (Protokol o odbere vzorky č. 000353/Príloha 1 zo dňa 26.08.2020). Na základe výsledkov skúšok uvedených vajec v Štátnom veterinárnom a potravinovom ústave Dolný Kubín, tento vystavil Protokol o skúške č. 12754/2020 zo dňa 02.09.2020 so senzorickým nálezom: vajcia s prasknutou a preliačenou škrupinou, porušenou blanou, znečistené, na povrchu vajec porast viditeľných plesní, výskyt plesní aj vo vnútri vajec pod rozbitou a prasknutou škrupinou, kartón znečistený obsahom vajec a mykologickým nálezom: sterom z povrchu a vnútra vajec bola potvrdená prítomnosť plesní *Aspergillus sp.*, *Penicillium sp.*, *Cladosporium sp.* a *Mucor sp.* Uvedeným konaním naplnil sťažovateľ všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 50 ods. 3 písm. ae) zákona o veterinárnej starostlivosti. Ďalej v tomto konaní sťažovateľ porušil povinnosť, týkajúcu sa sprístupnenia dokumentácie a záznamov podľa § 37 ods. 2 písm. f) bod 2. zákona o veterinárnej starostlivosti a naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 50 ods. 3 písm. y) zákona o veterinárnej starostlivosti. A tiež sťažovateľ v tomto konaní nevykonával v určenej lehote veterinárne opatrenia č. j.: 468/2020-420-1355/2020 zo dňa 09.09.2020, nariadené prvostupňovým správnym orgánom podľa § 8 ods. 3 písm. e) zákona o veterinárnej starostlivosti a ďalej maril výkon veterinárnych kontrol, čím naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 50 ods. 1 písm. t) zákona o veterinárnej starostlivosti. (keďže spomenuté posledné dve porušenia nemali súvis s preskúmanou vecou, informácie o nich boli skrátené iba na nevyhnutý rozsah - pozn. kasačného súdu).

19. Sporným podľa sťažovateľa ostáva postup správneho orgánu v súvislosti s účelovou selekciou práva (zákona o veterinárnej starostlivosti, resp. zákona o potravinách) pri jeho postupoch a rozhodovaní v tej istej veci, ktorou je výskyt plesní na vajciach určených do potravinárskej výroby. Postup žalovaného a tiež následné rozhodovanie správneho súdu je podľa žalobcu v rozpore s princípom právnej istoty. Správny súd sa v napadnutom rozsudku podrobne zaoberal právnou úvahou o správnom použití práva zo strany správneho orgánu v predmetnej veci - zákona o potravinách, avšak v inom rozsudku sp. zn. 31S/47/2021 zo dňa 30.11.2022, ktorého predmetom je rozhodovanie o obdobnej veci v súvislosti s výskytom plesní na vajciach, bol použitý zákon o veterinárnej starostlivosti. Podľa názoru sťažovateľa bola uvedená selekcia práva vykonaná zo strany správneho orgánu z dôvodu, aby odôvodnil svoj postup, ktorý bol v rozpore s ustanovením § 18 Správneho poriadku s poukazom na ustanovenie § 122 ods. 10 Trestného zákona, kde posudzoval v oboch prípadoch porušovanie povinností sťažovateľa pre to isté porušenie právnych predpisov v oblasti potravinového práva, avšak v jednom prípade s poukazom na ustanovenia zákona o potravinách a v druhom prípade s poukazom na ustanovenia zákona o veterinárnej starostlivosti, a to napriek tomu, že z Nariadenia č. 178/2002 a tiež z ustálenej súdnej judikatúry vyplýva, že konanie malo byť vedené ako konanie spoločné, a to aj vzhľadom na miesto a čas kontrolovaného protiprávneho stavu. Keďže správny súd v napadnutom rozsudku nijako nepreukázal dôvodnosť selekcie práva, je takýto postup správneho súdu a rovnako správneho orgánu nezákonný, diskriminačný a v rozpore s precedenčnou zásadou správneho konania.

20. Sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd zmenil napadnutý rozsudok správneho súdu a zrušil prvostupňové rozhodnutie, aj rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

21. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril, že nie je dôvodná a navrhol, aby ju kasačný súd zamietol. Uviedol, že je orgánom štátnej správy tak vo veterinárnej oblasti (vykonáva úradné kontroly podľa zákona o veterinárnej starostlivosti), ako aj orgánom úradnej kontroly potravín (vykonáva úradné kontroly podľa zákona o potravinách) a má oprávnenie vykonávať kontroly aj podľa iných zákonov (napr. podľa zákona č. 178/1998 Z. z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach, zákona č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami, zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame a i.). Táto právna úprava sa prekrýva a v niektorých prípadoch jednotlivé zákony upravujú tú istú oblasť právnych vzťahov. Inšpektori už pred začiatkom kontroly oboznamujú prevádzkovateľa, resp. zodpovedného zástupcu s účelom vykonanej kontroly, ako aj s tým, podľa akého zákona ju budú vykonávať, a to bez ohľadu na to, aké budú zistenia z kontroly a v každom zázname z kontroly je uvedené, podľa akého zákona bola kontrola vykonaná.

22. Žalovaný ďalej uviedol, že v jeho pôsobnosti vykonáva žalobca podnikateľskú činnosť v troch prevádzkach, ktoré sú zamerané na rôzne druhy činnosti:

1. prevádzka SHP a. s., farma Horná Štubňa, Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, schvaľovacie číslo farmy 3 SK TR 6-7 - schválená na činnosť chovu nosníc na produkciu vajec určených na ľudskú spotrebu, na obchodovanie s členskými štátmi, na vývoz do tretích krajín a uvádzanie na domáci trh, systémom obohatených klieťok podľa zákona o veterinárnej starostlivosti,

2. prevádzka SHP a. s., Triediareň vajec, Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa, schvaľovacie číslo SK MT 6-2 - schválená na činnosť triedenie, balenie a skladovanie vajec podľa zákona o veterinárnej starostlivosti a

3. prevádzka SHP a. s., Výroba piškót, Červenej armády 1191, 039 01 Turčianske Teplice, ktorá je zaregistrovaná ako výroba potravín podľa § 6 ods. 1 zákona o potravinách a tiež ako príjemca v mieste určenia zásielok produktov živočíšneho pôvodu podľa § 40 ods. 5 zákona o veterinárnej starostlivosti. Ide tak o rôzne prevádzkarne, zamerané na rôzny druh činnosti, ktoré sú predmetom osobitných kontrol. Orgány úradnej kontroly potravín, ktoré sú aj orgánmi veterinárnej správy (Regionálne veterinárne a potravinové správy), majú povinnosť pri rozhodovaní o správnych deliktach na úseku úradnej kontroly potravín postupovať podľa zákona o potravinách a na úseku veterinárnej správy postupovať podľa zákona o veterinárnej starostlivosti. Rozhodnutie, na ktoré poukazoval sťažovateľ, sa týka prevádzkarne SHP a. s., Triediareň vajec, Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa (2. prevádzkareň), pričom prejednávaná vec sa týka prevádzky SHP a. s., Výroba piškót, Červenej armády 1191, 039 01 Turčianske Teplice (3. prevádzkareň). Vajcia z prevádzky Triediareň vajec (2. prevádzkareň) sú dodávané ako surovina na výrobu piškót do výrobnjej prevádzky Výroba piškót (3. prevádzkareň). Žalovaný zastáva názor, že prevádzky nemožno stotožňovať, keďže sú svojím charakterom odlišné (aj keď patria tomu istému subjektu) a kontroly sledujú iný legitímny cieľ a skutočnosť, že žalobca je prevádzkovateľom troch rôznych prevádzok v pôsobnosti tohto istého správneho orgánu, neznamená, že nedostatky v týchto prevádzkach majú byť prejednávané v jednom spoločnom konaní.

23. Konanie, na ktoré poukazoval sťažovateľ, bolo vedené pre nedostatky zistené na základe veterinárnych kontrol v jeho prevádzkarni SHP a. s., Triediareň vajec, Pod stanicou 511, 038 46 Horná Štubňa v súvislosti so zaslaným podnetom, ktorý poukazoval na skutočnosť, že v jeho inej prevádzke sú ako surovina spracovávané vajcia nespĺňajúce určené bezpečnostné parametre. Veterinárnou kontrolou bolo zistené, že žalobca ako dodávateľ tejto suroviny dňa 26.08.2020 umiestňoval na trh (skladoval za účelom dodania do ďalšieho potravinárskeho podniku) vajcia s prítomnosťou plesní. Zároveň kontrolným orgánom nesprístupnil všetku dokumentáciu požadovanú v súvislosti s výslednosťou uvedených vajec a nesplnil veterinárne opatrenia nariadené dňa 09.09.2020 za týmto účelom. Uvedené konanie bolo posúdené ako správny delikt podľa § 50 ods. 1 písm. t), § 50 ods. 3 písm. y), § 50 ods. 3 písm. ae) zákona o veterinárnej starostlivosti a bola mu uložená úhrnná sankcia 13 000 eur.

24. Sťažovateľ následne k vyjadreniu žalovaného zaslal vyjadrenie zo dňa 12.06.2023 (doručené Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky dňa 23.08.2023), v ktorom okrem opakovaných námietok ohľadne nezákonnej selekcie zákona zo strany správnych orgánov a nevedení spoločného konania namietal, že žalovaný, ani správny súd sa nikdy nezaoberali otázkou, či skutočne žalobca dodával závadné vajcia v rámci svojej prevádzky, nakoľko skutočnosť, že sa vajcia nachádzali v sklade jednej prevádzky, síce označené pre dodanie do prevádzky inej v rámci toho istého podniku, automaticky neznamená, že tieto vajcia boli skutočne dodané (účtovne) do tejto prevádzky a boli, resp. mali byť používané pre výrobu piškót. Namietal tiež, že odpoveď na otázku preukázania skutočnosti o „uvádzaní na trh“ závadných vajec abstínuje (správne malo byť pravdepodobne „absentuje“ - pozn. kasačného súdu) v celom správnom konaní a vajcia boli kontrolované v štádiu manipulácie, preto nebolo možné definovať vajcia ako uvedené na trh a taktiež nebolo preukázané žiadne relevantné nebezpečenstvo z potravín určených k priamej spotrebe a uvedených na trh - úradná kontrola potravín nevykonala posudzovanie potravinárskeho výrobku (piškót), ktoré sú produktom určeným na trh a určené ku konečnej priamej spotrebe konzumentom. Sťažovateľ tiež namietal, že inšpektori odobrali vzorky vajec v štádiu „manipulácia“, pričom toto štádium vylučuje priame ohrozenie konzumenta nebezpečnými potravinami vzhľadom na následné zákonom stanovené dostatočné kontrolné opatrenia prevádzkovateľa - krok vyradenie pred spracovaním a tepelné opracovanie. Výsledky kontroly sú tak vedené v štádiu, kedy je prevádzkovateľ oprávnený tolerovať riziko, pretože následné kroky procesu výroby eliminujú nebezpečenstvo pre bezpečnosť potravín. Na uvedenú elimináciu slúžia zákonné kontrolné opatrenia prevádzkovateľa uvedené v správnej hygienickej a výrobnjej praxi. Uvedené vyjadrenie sťažovateľa pôsobí chaoticky, neucelene a na viacerých miestach sa opakujú rovnaké tvrdenia, pričom tieto nenadväzujú na podanú kasačnú sťažnosť, keďže sa v nej vyššie uvedené námietky (okrem dvoch spomenutých) vôbec nenachádzali (pozn. kasačného súdu).

IV. Argumentácia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

25. Vec bola predložená Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd“ alebo „kasačný súd“) 25. mája 2023. Vec bola náhodným spôsobom pridelená do piateho senátu Najvyššieho správneho súdu a v tomto senáte bola pridelená ako sudkyni spravodajkyni sudkyni JUDr. Anite Filovej. Na základe § 27a ods. A rozvrhu práce Najvyššieho správneho súdu na rok 2023 v znení jeho opatrenia č. 5 bola vec prerozdelená do ôsmeho senátu Najvyššieho správneho súdu, ktorý o nej koná v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozsudku pod pôvodnou spisovou značkou.

26. Najvyšší správny súd po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439

SSP), a má predpísané náležitosti (§ 57 SSP a § 445 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), pričom dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

27. V konaní nebol sporný zistený skutkový stav, ktorý spočíval v tom, že kontrolami vykonanými v dňoch 14.05.2020, 30.06.2020 a 13.08.2020 v jednej z prevádzok sťažovateľa - konkrétne v Prevádzke potravinárskej výroby, SHP a.s., Červenej armády 1191, 039 01 Turčianske Teplice - Výroba piškót, boli zistené nedostatky podrobne opísané v bode 1 tohto rozsudku, na základe čoho prvostupňový správny orgán začal správne konanie a následne vydal prvostupňové rozhodnutie. Týmto sťažovateľa uznal zodpovedným zo spáchania správnych deliktov podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách, a to viacerými skutkami a v jednom prípade opakovane podľa § 28 ods. 4 písm. a) a podľa § 28 ods. 4 písm. g) zákona o potravinách a uložil mu úhrnnú pokutu vo výške 33 000 eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách. Žalovaný prvostupňové rozhodnutie zmenil tak, že zmenil právnu kvalifikáciu jedného zo skutkov (v časti výroku, týkajúcej sa nevyhovujúcich teplôt vo vnútornom sklade vajec prvostupňový správny orgán konštatoval porušenie § 12 ods. 1 písm. l) zákona o potravinách - Ten, kto predáva potraviny vrátane predaja na diaľku je povinný uchovávať potraviny a suroviny pri teplotách deklarovaných prevádzkovateľom potravinárskeho podniku). Vzhľadom k tomu, že vajcia boli uchovávané pri nevhodných teplotách v priestoroch skladu (a nie v predajných priestoroch), žalovaný zmenil túto právnu kvalifikáciu a konštatoval porušenie povinnosti podľa § 10 písm. f) zákona o potravinách (čím zároveň uznal námietku sťažovateľa v tomto bode za opodstatnenú), pričom uloženú pokutu ponechal v pôvodnej výške 33 000 eur.

28. Kasačný súd zistil, že predmetom konania pred kasačným súdom už bola právne obdobná vec rovnakých účastníkov konania, pričom dané rozhodnutie sa týkalo aj rovnakej prevádzky sťažovateľa - Výroba piškót (3. prevádzkareň žalobcu podľa bodu 22 tohto rozsudku). Kasačný súd preto poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Stk/8/2023 z 29. mája 2024. Vo veci sp. zn. 4Stk/8/2023 išlo o preskúmanie rozsudku správneho súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutí správnych orgánov veterinárnej a potravinovej správy, ktorými bola sťažovateľovi uložená pokuta vo výške 9 000 eur za spáchané správne delikty podľa § 50 ods. 1 písm. n), § 50 ods. 3 písm. j) a y) zákona o veterinárnej starostlivosti. Na rozdiel od preskúmaného prípadu, kde išlo o kontroly vykonané a pokutu uloženú podľa zákona o potravinách, išlo vo veci sp. zn. 4Stk/8/2023 o kontroly vykonané a pokutu uloženú podľa zákona o veterinárnej starostlivosti. V oboch prípadoch však sťažovateľ v kasačnej sťažnosti uplatňoval rovnaké námietky:

- rozhodovanie v skutkovo rovnakej veci raz podľa zákona o potravinách a v inom prípade podľa zákona a o veterinárnej starostlivosti,

- postup v rozpore s § 122 ods. 10 Trestného zákona, keď nebolo vedené spoločné konanie.

Sťažovateľ dokonca vo veci sp. zn. 4Stk/8/2023 výslovne namietal, že správny súd nespojil súdne konanie so súdnym konaním vedeným pod sp. zn. 31S/45/2021 (t. j. v tomto konaní preskúmané súdne konanie). Vo veci sp. zn. 4Stk/8/2023 ešte navyše sťažovateľ namietal porušenie zásady materiálnej rovnosti účastníkov a precedenčnej zásady a porušenie práva na spravodlivý proces.

29. Kasačný súd tak v súlade s § 464 ods. 1 SSP poukazuje na odôvodnenie skôr vydaného rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Stk/8/2023 z 29. mája 2024. S týmto rozsudkom kasačného súdu sa konajúci senát čo do rozsahu uplatnených rovnakých námietok (rozhodovanie v skutkovo rovnakej veci raz podľa zákona o potravinách a v inom prípade podľa zákona a o veterinárnej starostlivosti a postup v rozpore s § 122 ods. 10 Trestného zákona, keď nebolo vedené spoločné konanie) stotožňuje, na toto rozhodnutie poukazuje a v príslušnom rozsahu ho uvádza (s prípadnými úpravami textu v hranatých zátvorkách).

60. [...] kasačný súd v prvom rade zdôrazňuje, že jeho úlohou je posúdiť, či sa správny súd a správne orgány dostatočne vysporiadali so zisteným skutkovým stavom, teda či bol skutkový stav riadne a úplne zistený, a či sa napadnutý rozsudok a rozhodnutia správnych orgánov opierali o správne úvahy a nedošlo k vybočeniu z medzí stanovených právnymi predpismi. Kasačný súd konštatuje, že takáto situácia v posudzovanom prípade nenastala. Správny súd správne dospel k záveru, keď zhodne so žalovaným uviedol, že príslušné správne orgány v tejto prejednávanej veci sú orgánmi štátnej správy tak vo veterinárnej oblasti ako aj orgánmi úradnej kontroly v oblasti potravín, či dokonca majú oprávnenie vykonávať kontroly aj podľa iných právnych predpisov. A hoci sa táto právna úprava v niektorých prípadoch prekrýva, v súčasnosti nemožno inak ako aktuálne platnú a účinnú právnu úpravu akceptovať. Prevádzka sťažovateľa Výrobca piškót - SHP a.s. je zaregistrovaná jednak podľa zákona o potravinách ako výroba potravín a tiež aj podľa zákona o veterinárnej starostlivosti ako príjemca v mieste určenia zásielok produktov živočíšneho pôvodu. Prevádzka teda podlieha kontrolám zo strany príslušných správnych orgánov podľa oboch zákonov, pričom každá z týchto kontrol sleduje úplne

iný legitímny cieľ. Kasačný súd súhlasne konštatuje, že to podľa akého zákona bude príslušný správny orgán vykonávať kontrolu, spadá do kompetencie príslušného orgánu, pričom jediným kritériom tejto voľby je, aby zodpovedala litere zákona. Nakoľko zákon neurčuje podľa akého kritéria rozhoduje príslušný správny orgán o druhu vykonávanej kontroly (podľa akého zákona), je toto rozhodnutie plne v kompetencii správneho orgánu, ktorý pri tom musí akceptovať kritériá súladné s relevantnými právnymi predpismi. Je dôležité, aby účel a predmet kontroly - t.j. to, podľa akého zákona a v akej veci sa bude kontrola vykonávať, bol zrejмый od samého začiatku úradnej kontroly. Z obsahu predloženého spisového materiálu sťažovateľa je zřejмый, že tomu tak bolo aj v tu prejednávanej veci, nakoľko v každom zázname o úradnej, resp. dodatočnej úradnej kontrole, či uložených opatreniach je uvedené podľa akého zákona boli tieto vykonané. Navyše na písomných záznamoch je i od tlačok pečiatky kontrolovaného subjektu a podpis zodpovednej osoby žalobcu, čo len potvrdzuje, že žalobca mal v každom prípade vedomosť, na základe akého právneho predpisu bude kontrola vykonávaná [...] a ako sa bude priebeh správneho konania odvíjať.

[Aj v preskúmanom prípade bolo v každom zázname o kontrole, či uložených opatreniach riadne uvedené podľa akého zákona boli tieto vykonané.]

61. Kasačný súd v nadväznosti na predchádzajúci bod tohto rozhodnutia, zhodne so správnym súdom preto uvádza, že námietka sťažovateľa o nutnosti vedenia spoločného konania [...] podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona per analogiam je nedôvodná a celom rozsahu odkazuje na to, čo v tomto smere uviedol správny súd vo svojom rozsudku [...]. S argumentáciou správneho súdu sa v plnom rozsahu stotožňuje. Kasačný súd je rovnako názoru, že v danom prípade išlo o rôzne druhy správnych konaní vykonávaných podľa rôznych právnych predpisov (v jednom prípade podľa zákona o potravinách, v tu posudzovanom podľa zákona o veterinárnej starostlivosti), pričom nie je daná objektívna ani subjektívna súvislosť konaní žalobcu, za ktoré bol sankcionovaný v poukázaných správnych konaniach. Niet preto pochybností o tom, že sťažovateľ sa svojím protiprávnym konaním dopustil porušenia rozdielnych povinností podľa rôznych zákonov, ktoré skutkovo ani časovo nesúvisia. Tieto skutočnosti bránia tomu, aby o všetkých skutkoch žalobcu napíňajúcich skutkové podstaty správnych deliktov podľa rôznych právnych predpisov, bolo rozhodované v jedinom spoločnom konaní.

62. V súvislosti s opakovanou námietkou sťažovateľa ohľadom nutnosti vedenia spoločného konania, nakoľko podľa sťažovateľa výsledkom takto súbežne vedených rôznych správnych konaní boli rozhodnutia o porušení tej istej povinnosti vo výsledkovosti vajec podľa čl. 18 Nariadenia (ES) č. 178/2002, kasačný súd konštatuje, že tak v tu prejednávanej veci ako aj vo veci správnych konaní, resp. súdneho konania, na spojenie s ktorými odkazuje sťažovateľ, je objektívna stránka správnych deliktov kladených mu za vinu, rozdielna, a teda rozhodovanie v jedinom spoločnom konaní neprichádza do úvahy. Pre úplnosť považuje kasačný súd za potrebné vysvetliť, že konkrétne v tu posudzovanom prípade sa sťažovateľovi nekladie za vinu, že uvádzal na trh vajcia (ako sa mylne sťažovateľ domnieva), ale to, že ako registrovaný príjemca zásielok produktov živočíšneho pôvodu podľa zákona o veterinárnej starostlivosti nezabezpečil vykonanie vlastnej kontroly zásielky vajec pochádzajúcich z Českej republiky (ani sprievodnej dokumentácie) a teda nezistil, že predmetná zásielka nielenže neobsahuje taký počet vajec ako bol nahlásený, ale ani nezodpovedá zákonným požiadavkám pri obchodovaní s produktmi živočíšneho pôvodu medzi dvomi subjektmi pochádzajúcimi z rôznych členských štátov EÚ, konkrétne z hľadiska označovania vajec a ich výsledkovosti podľa čl. 18 Nariadenia (ES) č. 178/2002.

Iné konanie, na ktoré poukazuje sťažovateľ [...] [v tomto konaní preskúmané súdne konanie sp. zn. 31S/45/2021 - pozn. kasačného súdu], bolo vedené vo veci výsledkov úradných kontrol potravín vykonaných podľa zákona o potravinách v prevádzkarni sťažovateľa Výroba piškót - SHP a. s., počas ktorých bolo zistené, že prevádzkovateľ/žalobca dňa 14. 05. 2020, 30. 06. 2020, 05. 08. 2020, 13. 08. 2020 skladoval na účely ich použitia pri výrobe vajcia nie bezpečné, s výskytom plesní. Zároveň boli počas týchto kontrol zistené nedostatky v prevádzkovej hygiene a v dodržiavaní zásad správnej výrobných praxe a tiež nesplnenie opatrenia uloženého na mieste pri úradnej kontrole potravín dňa 14. 05. 2020. Uvedené konanie bolo správnymi orgánmi posúdené ako správny delikt podľa zákona o potravinách. V tomto prípade nebolo vedené správne konanie a sankcia nebola uložená za žiadne porušenie povinností v oblasti výsledkovosti vajec. Správne orgány konšatovali porušenie čl. 14 ods. 1 v nadväznosti na čl. 14 ods. 2 písm. b) Nariadenia (ES) č. 178/2002, ktorý pojednáva o bezpečnosti potravín.

Z uvedeného je zřejмый, že v posudzovaných prípadoch nešlo o porušenie tých istých právnych povinností, ktoré by boli kladené za vinu sťažovateľovi a rovnako nie je daná vecná ani časová súvislosť posudzovaných správnych deliktov. Spoločné konanie v tejto veci podľa názoru kasačného súdu neprichádza do úvahy. A rovnako nie je preto možné ani uvažovať o porušení zásady správneho

trestania ne bis in idem v tejto veci, nakoľko podľa názoru kasačného súdu sťažovateľovi nebola opakovane uložená tá istá sankcia za porušenie tých istých povinností a v tejto istej veci.

30. Z vyššie uvedených citovaných častí z rozsudku Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Stk/8/2023 z 29. mája 2024 je evidentné, že sťažovateľ opakovane v konaniach vznáša rovnaké námietky, pričom s námietkami vznesenými v tu preskúmanom konaní (rozhodovanie v skutkovo rovnakej veci raz podľa zákona o potravinách a v inom prípade podľa zákona a o veterinárnej starostlivosti a postup v rozpore s § 122 ods. 10 Trestného zákona, keď nebolo vedené spoločné konanie) sa už kasačný súd vyčerpávajúcym spôsobom vysporiadal v rozsudku sp. zn. 4Stk/8/2023. V ňom dokonca posudzoval námietku nevedenia spoločného konania s tu preskúmaným konaním, pričom kasačný súd sa s týmto posúdením v plnej miere stotožňuje a považuje ho za správne a zákonné.

31. Vo vzťahu k ďalším námietkam, obsiahnutým vo vyjadrení žalobcu k vyjadreniu žalovaného zo dňa 12.06.2023 (bod 25 tohto rozsudku), kasačný súd poukazuje na ustanovenie § 453 ods. 2 SSP, podľa ktorého je kasačný súd viazaný sťažnostnými bodmi; to neplatí, ak napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní, v ktorom správny súd nebol viazaný žalobnými bodmi. Na dôvody, ktoré účastník konania uviedol až po uplynutí lehoty na podanie kasačnej sťažnosti, kasačný súd neprihliada.

32. Kasačný súd zdôrazňuje, že v súlade s koncentračnou zásadou zaniká uplynutím lehoty na podanie kasačnej sťažnosti možnosť meniť sťažnostné body a uvádzať dôvody sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP, § 453 ods. 2 veta druhá SSP). Vyjadrenie žalobcu zo dňa 12.06.2023 bolo podané po lehote na podanie kasačnej sťažnosti, ktorá uplynula dňa 14.02.2023, pričom sťažovateľ bol v napadnutom rozsudku správneho súdu riadne zo strany správneho súdu poučený podľa § 139 ods. 1 SSP.

33. Na predmetnú vec sa však vzťahuje výnimka podľa ustanovenia § 453 ods. 2 prvá veta za bodkočiarkou SSP, keďže žaloba v tejto veci bola správnu žalobou vo veciach správneho trestania podľa § 194 a nasl. SSP, pri ktorej sa prelamuje jeden zo základných princípov správneho súdnictva, a to viazanosť rozsahom žalobných bodov tvoriacich obligatórnu náležitosť žaloby v zmysle § 182 ods. 1 písm. e) SSP. Právna úprava prípustnosti preskúmania napadnutého rozhodnutia vo veciach správneho trestania ultra petitum (§ 195 SSP) tak umožňuje správnemu súdu preskúmať napadnuté rozhodnutie nad rámec žalobných bodov obsiahnutých v správnej žalobe. Dôvody vymedzené v § 195 SSP (tzv. vady trestania) majú v nadväznosti na význam druhu preskúmaného rozhodnutia (správne trestanie) povahu vád, ktoré sú považované za natoľko závažné, že pokiaľ nimi preskúmané rozhodnutie trpí, súd (správny súd, aj kasačný súd) na ne prihliada bez ohľadu na to, či boli v rámci správnej žaloby, resp. následnej v kasačnej sťažnosti uvedené ako dôvod zapríčiňujúci nezákonnosť rozhodnutia (viď. uznesenie veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 19SVs/6/2023 z 5. júna 2024, bod 31 - „...kasačnému súdu v rámci konania o podanej kasačnej sťažnosti prislúcha právomoc skúmať aj okolnosti uvedené v § 195 SSP (v spojení s § 453 ods. 2 SSP), a to nad rozsah kasačných dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti“ a ďalej „kasačný senát svoju prieskumnú činnosť v takýchto prípadoch zameriava na okolnosti, ktoré môžu byť relevantné práve v súvislosti s § 195 SSP (v spojení s § 453 ods. 2 SSP). Tento postup kasačného súdu je determinovaný existenciou plnej jurisdikcie správneho súdu, ako aj nadväzujúcou ochranou subjektívnych práv a právom chránených záujmov sťažovateľa, ale aj verejného záujmu (§ 5 ods. 3 SSP).“).

34. Nakoľko však kasačný súd nezistil žiadnu z vád trestania v zmysle § 195 SSP (správny súd nie je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s okolnosťami uvedenými v § 195 SSP, ak nezistí skutkové alebo právne skutočnosti, ktoré by dopadali na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia - viď už spomenuté uznesenie sp. zn. 19SVs/6/2023 z 5. júna 2024, bod 24), uplatnila sa pri posudzovaní ďalších dôvodov kasačnej sťažnosti, obsiahnutých vo vyjadrení sťažovateľa zo dňa 12.06.2023, koncentrácia dôvodov a rozsahu kasačnej sťažnosti v zmysle § 453 SSP. Pokiaľ teda sťažovateľ v uvedenom vyjadrení zo dňa 12.06.2023 uviedol aj úplne nové dôvody, ktoré vo včas podanej kasačnej sťažnosti zo dňa 14.02.2023 obsiahnuté neboli, v nadväznosti na zásadu koncentrácie modifikovanú ustanovením § 195 SSP kasačný súd vecne vyhodnocoval len námietky sťažovateľa uvedené vo včas podanej kasačnej sťažnosti a z námietok, ktoré boli obsiahnuté v uvedenom vyjadrení len tie, ktoré mali základ v sťažnostných bodoch včas podanej kasačnej sťažnosti. Námietky uvedené vo vyjadrení zo dňa 12.06.2023, ktoré predstavovali vymedzenie nových sťažnostných bodov, a teda rozšírenie podanej kasačnej sťažnosti, ktoré však neboli v podanej kasačnej sťažnosti obsiahnuté, kasačný súd neposudzoval. Konkrétne išlo o námietku, či boli skutočne dodávané závadné vajcia, námietky ohľadne významu spojenia „uvádzania na trh“ závadných vajec a kontroly vajec v štádiu manipulácie a nevykonanie posudzovania koncového potravinárskeho výrobku - piškót.

V. Záver

35. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností kasačný súd uzatvára, že nezistil dôvodnosť kasačných námietok sťažovateľa. Rozsudok správneho súdu považuje za vychádzajúci zo správneho právneho

posúdenia veci a tiež za súladný s konštantnou rozhodovacou činnosťou. Preto kasačnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

36. O nároku na náhradu trov kasačného konania kasačný súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal. Kasačný súd tak rozhodol z dôvodu, že sťažovateľ úspech v kasačnom konaní nemal a kasačný súd súčasne nezistil výnimočné dôvody, pre ktoré by žalovaný mohol spravodlivo požadovať náhradu trov konania.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.